

VARČEV FINANS (věc C-95/20)

Datum rozhodnutí: 28. října 2021

Závěr: *Investiční podniky nejsou povinny uchovávat záznamy o posouzeních vhodnosti a přiměřenosti investičních produktů nebo služeb, která jsou prováděna pro každého zákazníka, jakož i o informacích sdělovaných každému zákazníkovi o nákladech na investiční služby a souvisejících poplatcích v samostatných jednotných registrech, zejména ve formě informační databáze, a způsob uchovávání těchto záznamů si mohou volně zvolit.*

Skutkové okolnosti: Varčev Finans je investiční podnik s licenci vydanou KFN, která jej opravňuje k poskytování investičních služeb a výkonu investičních činností. Na základě příkazu místopředsedy KFN ze dne 20. srpna 2018 byla u společnosti Varčev Finans provedena kontrola, v jejímž rámci jí bylo nařízeno zpřístupnit veškeré registry vedené v souladu s požadavky právních předpisů. Bylo konstatováno, že Varčev Finans nevede ani registr s údaji, které se týkají posouzení přiměřenosti investičních produktů a služeb vykonávaných pro její zákazníky, ani registr pro uchovávání informací sdělovaných zákazníkům o nákladech na investiční služby a souvisejících poplatcích. Rozhodnutím ze dne 20. května 2019 byly proto společnosti Varčev Finans uloženy dvě peněžité sankce za porušení zaprvé čl. 56 odst. 2 nařízení v přenesené pravomoci 2017/565, ve spojení s čl. 72 odst. 2 a přílohou I tohoto nařízení v přenesené pravomoci, a zadruhé čl. 72 odst. 2, ve spojení s přílohou I uvedeného nařízení v přenesené pravomoci.

Právní stránka: Cílem nařízení v přenesené pravomoci 2017/565 je vymezení informace, které jsou investiční podniky povinny přinejmenším uchovávat, přičemž se co do formy a způsobu uchovávání těchto informací omezují na stanovení určitých požadavků, které toto uchovávání musí splňovat, zejména na snadnou dostupnost pro příslušné orgány dohledu. Z toho vyplývá, že pokud tato ustanovení ve svých různých jazykových verzích odkazují na „registry“, nelze je vykládat tak, že investičním podnikům ukládají specifickou formu uchovávání dotčených informací, jako je zřízení odděleného jednotného registru ve formě databáze. Článek 16 odst. 6 směrnice 2014/65 – který ukládá členským státům povinnost zajistit, aby si každý investiční

podnik uchovával záznam o všech jím prováděných službách, činnostech a obchodech, umožňující příslušnému orgánu vykonávat úkoly v oblasti dohledu a kontrolní činnosti – ani čl. 25 odst. 5 této směrnice, podle kterého musí investiční podnik vytvořit záznam, jehož součástí jsou dokument nebo dokumenty sjednané mezi ním a zákazníkem stanovící práva a povinnosti stran a další podmínky, za kterých investiční podnik poskytuje služby zákazníkovi – nepředepisují technickou formu, v níž musí být záznamy investičních podniků uchovávány.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 25. července 2018, *Teglgaard a Fløjstrupgård*, C-239/17, EU:C:2018:597.

Relevantní právní úprava: Článek 56 odst. 2 a čl. 72 odst. 2 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/565, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, pokud jde o organizační požadavky a provozní podmínky investičních podniků a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice.

Unitatea Administrativ Teritorială D. (věc C-909/19)

Datum rozhodnutí: 28. října 2021

Závěr: *Období, během něhož zaměstnanec absolvoje odbornou přípravu, kterou mu ukládá jeho zaměstnavatel, která se koná mimo jeho obvyklé pracoviště v prostorách poskytovatele vzdělávacích služeb, a neplní během ní obvyklé pracovní úkoly, představuje pracovní dobu.*

Skutkové okolnosti: BX je zaměstnán správou obce D. v rámci dobrovolné tísňové služby. Pracovní místo uvedené v jeho pracovní smlouvě je místo „vedoucího útvaru prevence (hasič) 541101 v souladu s klasifikací povolání v Rumunsku“. BX vykonává práci na plný úvazek v rozsahu 8 hodin denně a 40 hodin týdně. Za účelem získání formálního stanoviska jakožto podmínky nezbytné pro organizaci a výkon činnosti veřejné služby dotčené v původním řízení obdržel BX pokyn od svého zaměstnavatele, aby absolvoval 160 hodin odborné přípravy. Tuto odbornou přípravu absolvoval v březnu a dubnu 2017 na základě smlouvy o odborné přípravě podepsané správou obce D. s poskytovatelem

odborné přípravy, ve které byl BX uveden jako konečný příjemce. Uvedená odborná příprava se konala v prostorách tohoto poskytovatele, od 15 hodin do 20 hodin od pondělí do pátku, od 13 hodin do 18 hodin v sobotu a od 13 hodin do 19 hodin v neděli. Konečně z hodin odborné přípravy, kterou BX absolvoval, se 124 konalo mimo jeho běžnou pracovní dobu. BX podal proti správě obce D. žalobu k soudu prvního stupně ve Vaslui, Rumunsko, kterou se domáhal zejména toho, aby bylo této obci uloženo zaplatit za tyto 124 hodiny práce přesčas.

Právní stránka: Určujícím faktorem pro zjištění, zda jsou naplněny charakteristické znaky pojmu „pracovní doba“ ve smyslu směrnice 2003/88, je skutečnost, že pracovník je povinen být fyzicky přítomen v místě určeném zaměstnavatelem a být tam k dispozici, aby mohl okamžitě poskytnout své služby v případě potřeby. V tomto kontextu musí být pracoviště chápáno jako jakékoliv místo, kde má pracovník vykonat činnost na pokyn zaměstnavatele, včetně případů, kdy toto místo není místem, kde obvykle vykonává profesní činnost. Pokud přitom zaměstnanec obdrží od svého zaměstnavatele pokyn absolvovat odbornou přípravu, aby mohl plnit funkci, kterou zastává, a tento zaměstnavatel navíc sám podepsal smlouvu o odborné přípravě s podnikem, který má tuto přípravu poskytnout, je třeba konstatovat, že během období odborné přípravy je tento pracovník k dispozici svému zaměstnavateli ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice 2003/88. Je třeba zdůraznit, že okolnost, že v projednávané věci povinnost BX absolvovat odbornou přípravu vyplývá z vnitrostátní právní úpravy, je v tomto ohledu irelevantní, jelikož jak vyplývá ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, zaprvé BX již byl zaměstnán správou obce D. na pracovním místě, pro které byla odborná příprava vyžadována, a zadruhé byla tato správa povinna BX uložit, aby absolvoval tuto odbornou přípravu, aby ho bylo možné ponechat ve funkci. Je třeba zdůraznit, že okolnost, že v projednávané věci povinnost BX absolvovat odbornou přípravu vyplývá z vnitrostátní právní úpravy, je v tomto ohledu irelevantní, jelikož jak vyplývá ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, zaprvé BX již byl zaměstnán správou obce D. na pracovním místě, pro které byla odborná příprava vyžadována, a zadruhé byla tato správa povinna BX uložit, aby absolvoval tuto odbornou přípravu, aby ho bylo možné ponechat ve funkci. Irelevantní je rovněž okolnost zdůrazněná předkládajícím soudem, že období

odborné přípravy spadá zcela nebo zčásti mimo běžnou pracovní dobu, jelikož směrnice 2003/88 pro účely pojmu „pracovní doba“ nerozlišuje podle toho, zda tato doba spadá do běžné pracovní doby, či nikoli.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 9. března 2021, *Radiotelevizija Slovenija (Doba pracovní pohotovosti na odlehlém místě)*, C-344/19, EU:C:2021:182, ze dne 3. října 2000, *Simap*, C-303/98, EU:C:2000:528.

Relevantní právní úprava: Článek 2 bod 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby.

Bundesrepublik Deutschland (Maintien de l'unité familiale) (věc C-91/20)

Datum rozhodnutí: 9. listopadu 2021

Závěr: *Právo EU nebrání tomu, aby členský stát na základě příznivějších vnitrostátních ustanovení přiznal za účelem zachování celistvosti rodiny odvozené postavení uprchlíka nezletilému dítěti státního příslušníka třetí země, jemuž bylo toto postavení přiznáno, a to i v případě, kdy se toto dítě narodilo na území tohoto členského státu a má po druhém rodiči státní příslušnost jiné třetí země, ve které není vystaveno nebezpečí pronásledování. V tomto ohledu není relevantní, zda je po dítěti a jeho rodičích možné a přiměřené požadovat, aby se usadili v této jiné třetí zemi.*

Skutkové okolnosti: Žalobkyně v původním řízení se narodila v Německu v roce 2017 tuniské matce a syrskému otci. Žalobkyně v původním řízení má tuniskou státní příslušnost. Nebylo prokázáno, zda má rovněž syrskou státní příslušnost. V říjnu 2015 přiznal Úřad otci žalobkyně v původním řízení postavení uprchlíka. Žádost o mezinárodní ochranu podaná matkou žalobkyně v původním řízení, která se narodila v Libyi a jež uvedla, že tam měla až do svého odchodu z tohoto státu obvyklé bydliště, nebyla úspěšná. Rozhodnutím ze dne 15. září 2017 Úřad zamítl žádost o azyl podanou jménem žalobkyně v původním řízení po jejím narození jako „zjevně neopodstatněnou“.

Právní stránka: Automatické rozšíření postavení uprchlíka na nezletilé dítě osoby, které bylo toto postavení přiznáno, z titulu odvozeného práva a bez ohledu na skutečnost, zda toto dítě samo splňuje či nesplňuje podmínky pro přiznání uvedeného postavení, a to i v případě, kdy se uvedené dítě narodilo v hostitelském členském státě, stanovené

vnitrostátním ustanovením, o které se jedná ve věci v původním řízení, jež sleduje, jak uvádí předkládající soud, cíl ochrany rodiny a zachování celistvosti rodiny osob požívajících mezinárodní ochrany, vykazuje vazbu na logiku mezinárodní ochrany. Je však třeba uvést, že mohou nastat situace, kdy by takové automatické rozšíření postavení uprchlíka na nezletilé dítě osoby, které bylo toto postavení přiznáno, z titulu odvozeného práva a pro účely zachování celistvosti rodiny, bylo navzdory existenci této vazby neslučitelné se směrnicí 2011/95. Zprvč s ohledem na účel důvodů vyloučení stanovených ve směrnici 2011/95, kterým je zachování důvěryhodnosti systému ochrany stanoveného touto směrnicí s ohledem na Ženevskou úmluvu, brání totiž výjimka stanovená v článku 3 této směrnice tomu, aby členský stát zavedl nebo zachoval ustanovení přiznávající postavení uprchlíka stanovené touto směrnicí osobě, která je z něj vyloučena podle čl. 12 odst. 2 uvedené směrnice. Zadruhé z čl. 23 odst. 2 směrnice 2011/95 vyplývá, že unijní normotvůrce měl v úmyslu vyloučit rozšíření výhod přiznaných osobě požívající mezinárodní ochrany i na rodinného příslušníka této osoby požívající mezinárodní ochrany, pokud by to bylo neslučitelné s osobním právním postavením dotyčného rodinného příslušníka.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 9. listopadu 2010, *B a D*, C-57/09 a C-101/09, EU:C:2010:661, ze dne 9. září 2021, *Bundesrepublik Deutschland (Rodinný příslušník)*, C-768/19, EU:C:2021:709.

Relevantní právní úprava: Článek 3 a čl. 23 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany.

Dublin City Council (věc C-214/20)

Datum rozhodnutí: 11. listopadu 2021

Závěr: *Doba pracovní pohotovosti záložního hasiče v režimu pracovní pohotovosti na zavolání, během níž tento pracovník vykonává se souhlasem svého zaměstnavatele samostatnou výdělečnou činnost, ale v případě povolání k zásahu se musí dostavit na svou domovskou požární stanici nejpozději do 10 minut, nepředstavuje pracovní dobu, jestliže z celkového posouzení všech okolností daného případu, zejména z rozsahu a podmínek*

této možnosti vykonávat jinou výdělečnou činnost a z neexistence povinnosti účastnit se všech zásahů zajišťovaných z této požární stanice, vyplývá, že omezení uložená tomuto pracovníkovi během uvedené doby nejsou takové povahy, že objektivně a velmi významně ovlivňují možnost pracovníka volně nakládat během uvedené doby s časem, během něhož nejsou vyžadovány jeho profesní služby záložního hasiče.

Skutkové okolnosti: MG je záložní hasič zaměstnaný na částečný úvazek magistrátem města Dublin. V důsledku systému pracovní pohotovosti v režimu pracovní pohotovosti na zavolání je k dispozici jednotce požární stanice, která jej vyškolila a vycvičila. MG má povinnost účastnit se 75 % zásahů této jednotky, zbývajících zásahů se účastnit nemusí. Po dobu pracovní pohotovosti nemá sice povinnost se zdržovat na určitém místě, avšak v případě urgentního povolání k zásahu musí vynaložit veškeré úsilí k tomu, aby se dostavil na stanici do pěti minut od takové výzvy, a v každém případě se na ni musí dostavit nejpozději do deseti minut. Tato pracovní pohotovost v režimu pracovní pohotovosti na zavolání trvá v zásadě 24 hodin denně, 7 dnů v týdnu. Výjimkou jsou doby dovolené a doby, které MG předem nahlásí jako doby, kdy nebude k dispozici, a které magistrát města Dublin schválí. MG dostává základní plat vyplácený měsíčně, jehož účelem je odměna za jeho pohotovost v režimu pracovní pohotovosti na zavolání, a dodatečnou odměnu za každý zásah. Je oprávněn vykonávat samostatnou výdělečnou činnost nebo být zaměstnán u druhého zaměstnavatele, pokud tato činnost nepřesáhne v průměru 48 hodin týdně. MG naproti tomu nesmí vykonávat takovou činnost ve své „aktivní pracovní době“ záložního hasiče, do které se započítává nejen čas strávený na zásazích, ale i čas věnovaný jiným činnostem jednotky, jako například výcvik. MG musí bydlet a pracovat v „přiměřené vzdálenosti“ od požární stanice své jednotky, aby byl schopen dodržet lhůtu pro dostavení se na stanici.

Právní stránka: Možnost MG vykonávat během doby pohotovosti jinou výdělečnou činnost představuje významný ukazatel toho, že podmínky režimu pracovní pohotovosti na zavolání neukládají tomuto pracovníkovi značná omezení, která mají velmi významný dopad na způsob, jakým dotyčný pracovník nakládá s časem, jestliže se ukáže, že jeho práva a povinnosti vyplývající z jeho pracovní smlouvy, kolektivních smluv a právní úpravy dotyčného členského státu jsou nastaveny způsobem, který umožňuje skutečný

výkon takové činnosti po značnou část těchto dob. Okolnosti, že MG se během doby pohotovosti v režimu pracovní pohotovosti na zavolání nikdy nemusí nacházet na určitém místě, že se nemusí účastnit všech zásahů zajišťovaných z jeho domovské požární stanice, neboť v daném případě nemá povinnost se účastnit čtvrtiny všech takových zásahů, a že smí vykonávat jinou výdělečnou činnost nepřesahující v průměru 48 hodin týdně, mohou představovat objektivní skutečnosti, na jejichž základě lze mít za to, že má možnost podle svého zájmu vyvíjet během těchto dob tuto jinou výdělečnou činnost a věnovat jí značnou část těchto dob, ledaže by průměrná četnost povolání k zásahu a průměrná doba trvání zásahů znemožňovaly skutečný výkon výdělečné činnosti, kterou lze kombinovat se zaměstnáním záložního hasiče. Organizační obtíže, které mohou vyplynout z rozhodnutí dotyčného pracovníka, například z volby místa svého bydliště nebo místa výkonu jiné výdělečné činnosti, která jsou více či méně vzdálená od místa, na které musí být schopen se ve lhůtě stanovené v rámci jeho zaměstnání záložního hasiče dostavit, nemohou být zohledněny.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 9. září 2021, *Dopravní podnik hl. m. Prahy, C-107/19*, EU:C:2021:722, ze dne 9. března 2021, *Stadt Offenbach am Main (Doba pracovní pohotovosti na zavolání u hasiče)*, C-580/19, EU:C:2021:183.

Relevantní právní úprava: Článek 2 bod 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby.

Gavanozov II (věc C-852/19)

Datum rozhodnutí: 11. listopadu 2021

Závěr: Právo EU brání právní úpravě členského státu vydávajícího evropský vyšetřovací příkaz, která nestanoví žádný opravný prostředek proti vydání evropského vyšetřovacího příkazu k prohlídkám a zajištění věci, jakož i provedení výsledku svědka prostřednictvím videokonference.

Skutkové okolnosti: Ivan Gavanozov je v Bulharsku trestně stíhán za účast na zločinném spolčení vytvořeném za účelem páchaní daňových trestných činů.

Konkrétně je podezřelý z toho, že do Bulharska dovezl prostřednictvím krycích společností cukr pocházející z jiných členských států, který si opatřil zejména od společnosti se sídlem v České republice a zastoupené panem Y, jakož i z toho, že tento cukr následně

prodal na bulharském trhu, aniž vypočetl a odvedl daň z přidané hodnoty (DPH), přičemž předložil nesprávné dokumenty, podle kterých byl uvedený cukr vyvezen do Rumunska. V této souvislosti specializovaný trestní soud, Bulharsko, rozhodl dne 11. května 2017 o vydání evropského vyšetřovacího příkazu s cílem, aby české orgány provedly prohlídky a zajištění věci jak v prostorách uvedené společnosti se sídlem v České republice, tak v místě bydliště pana Y, a prostřednictvím videokonference provedly výslech pana Y jako svědka.

Právní stránka: Ochrana proti svévolným nebo nepřiměřeným zásahům veřejné moci do soukromé sféry fyzické nebo právnické osoby představuje obecnou zásadu unijního práva. Této ochrany coby práva zaručeného unijním právem se může dovolávat kdokoli v případě, hodlá-li před soudem napadnout takový akt zasahující do jeho právního postavení, jako je uložení povinnosti sdělit informace nebo sankce uložená za nesplnění této povinnosti. Je tudíž třeba mít za to, že výkon evropského vyšetřovacího příkazu k provedení výslechu svědka prostřednictvím videokonference může zkracovat práva dotčené osoby, a že tedy tato osoba musí mít k dispozici opravný prostředek proti takovému rozhodnutí v souladu s článkem 47 Listiny. Vystavující členský stát tedy musí dbát na to, aby každá osoba, která měla povinnost dostavit se k výslechu, aby byla vyslechnuta jako svědek, nebo aby odpověděla na otázky, které jí byly položeny při takovém výslechu v rámci výkonu evropského vyšetřovacího příkazu, měla k dispozici opravný prostředek k soudu tohoto členského státu, který jí umožní napadnout přinejmenším věcné důvody pro vydání takového evropského vyšetřovacího příkazu.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 16. května 2017, *Berlioz Investment Fund*, C-682/15, EU:C:2017:373, ze dne 6. října 2020, *État luxembourgeois (Soudní ochrana proti žádostem o informace v daňovém právu)*, C-245/19 a C-246/19, EU:C:2020:795.

Relevantní právní úprava: Článek 14 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/41/EU o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech.

Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim (spojené věci C-748/19 až C-754/19)

Datum rozhodnutí: 16. listopadu 2021

Závěr: *Právo EU brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž může ministr spravedlnosti členského státu na základě nezveřejněných kritérií delegovat soudce k trestnímu soudu vyššího stupně na dobu určitou nebo neurčitou a kdykoli neodůvodněným rozhodnutím tuto delegaci zrušit, a to bez ohledu na to, zda se jednalo o delegaci na dobu určitou či neurčitou.*

Skutkové okolnosti: Zprvce měl předkládající soud pochybnosti o slučitelnosti složení soudních senátů, které mají rozhodovat o těchto věcech, s čl. 19 odst. 1 druhým pododstavcem SEU, a to vzhledem k tomu, že v těchto senátech zasedá soudce delegovaný na základě rozhodnutí ministra spravedlnosti podle čl. 77 § 1 zákona o organizaci obecných soudů, přičemž v některých z těchto věcí může tento delegovaný soudce pocházet i z okresního soudu, tj. ze soudu nižšího stupně. Zadruhé si předkládající soud klade otázku, zda by v případě, že by rozsudky, které mají být vydány ve věcech v původním řízení, byly předmětem kasační stížnosti podané k Nejvyššímu soudu, Polsko, bylo složení trestních kolegií posledně uvedeného soudu slučitelné s čl. 19 odst. 1 druhým pododstavcem SEU. Zatřetí se předkládající soud táže, zda vnitrostátní právní úprava dotčená v původních řízeních s ohledem na tento kontext porušuje presumpci nevinny vyplývající ze směrnice 2016/343.

Právní stránka: Kumulace funkcí delegovaného soudce a zástupce kárného zmocněnce v jedné osobě v situaci, kdy podle článku 112 zákona o organizaci obecných soudů jsou zástupci kárného zmocněnce rovněž jmenováni ministrem spravedlnosti, může u některých jednotlivců vyvolat legitimní

pochybnosti o neovlivnitelnosti ostatních členů dotčených senátů vůči vnějším skutečnostem, neboť tito členové se mohou obávat, že delegovaný soudce je zapojen do kárného řízení, jež je vůči nim vedeno. Z toho vyplývá možnost závěru, že ministr spravedlnosti, který je rovněž nejvyšším státním zástupcem, má na základě kritérií, která nejsou oficiálně známá, pravomoc delegovat soudce k soudům vyššího stupně, jakož i ukončit jejich delegaci kdykoli a bez povinnosti takové rozhodnutí odůvodnit, což má za následek, že po dobu, kdy jsou tito soudci delegováni, nepožívají záruk a nezávislosti, kterých by měl každý soudce v právním státě běžně požívat. Taková pravomoc nemůže být považována za slučitelnou s povinností dodržovat požadavek nezávislosti. Kromě toho, pokud jde o presumpci nevinny, ta vyžaduje, aby soudce při posuzování trestní odpovědnosti obviněného nebyl zaujatý a předpojatý. Nezávislost a nestrannost soudců jsou tedy základními podmínkami k tomu, aby byla zaručena presumpce nevinny. V projednávaném případě se přitom jeví, že za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, může být ohrožena nezávislost a nestrannost soudců, a v důsledku toho i presumpce nevinny.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 15. července 2021, *Komise v. Polsko (Kárný režim soudců)*, C-791/19, EU:C:2021:596, ze dne 6. října 2021, *W. Ž. (Kolegium pro mimořádnou kontrolu a věci veřejné Nejvyššího soudu – Jmenování)*, C-487/19, EU:C:2021:798.

Relevantní právní úprava: Článek 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU ve spojení s článkem 2 SEU, jakož i čl. 6 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/343, kterou se posilují některé aspekty presumpce nevinny a právo být přítomen při trestním řízení před soudem.

Zpracoval: Jan Tlamycha